

Temat: Prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy.

Proszę zapoznać się z tematem, przepisać notatkę i przesłać na adres: mbiesiadecka@wp.pl

Pozdrawiam serdecznie MB

Pracownik – jedna ze stron [stosunku pracy](#) (drugą jest [pracodawca](#)): [osoba fizyczna](#) wykonująca określonego rodzaju pracę na rzecz pracodawcy, pod jego kierownictwem, w wyznaczonym przez niego miejscu i czasie, za co przysługuje mu wynagrodzenie.

Pracownikiem w rozumieniu [prawa pracy](#) może być osoba [pełnoletnia](#), a pod pewnymi warunkami także [osoba młodociana](#) (ukończone 16 lat a nie skończone 18), natomiast nie może być pracownikiem [osoba prawna](#) (np. [spółka kapitałowa](#), [fundacja](#), [stowarzyszenie](#)).

Pracodawca w ujęciu formalnoprawnym, a także potocznym to [osoba fizyczna](#) lub [osoba prawna](#), która spełniając pewne wymogi prawne i społeczne, zatrudnia pracowników.

Prawa i obowiązki pracownika

Ważnym elementem każdej pracy jest ułożenie dobrych stosunków z przełożonymi. Pracę trzeba wykonywać przede wszystkim starannie, dokładnie i z zaangażowaniem. Należy wypełniać polecenia przełożonych związane z otrzymanymi obowiązkami, starać się być kreatywnym, pełnym zapału i inicjatyw. Obowiązki pracownika wynikają z układów zbiorowych, regulaminu pracy, przepisów BHP i przepisów przeciwpożarowych, praw pracodawcy.

Obowiązki wynikające z czasu pracy:

- czas pracy nie może przekraczać 8 godzin na dobę i przeciętnie 40 godzin w przeciętnie pięciogodzinnym tygodniu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym (nieprzekraczającym 4 miesięcy)
- tygodniowy czas pracy łącznie z godzinami nadliczbowymi nie może przekraczać przeciętnie 48 godzin w przyjętym okresie rozliczeniowym.

Obowiązki wynikające z przepisów BHP i Przepisów Przeciwpożarowych:

- pracownik powinien znać przepisy Bhp, brać udział w szkoleniach i egzaminach
- powinien wykonywać pracę zgodnie z przepisami BHP (dbać o porządek w miejscu pracy i stan maszyn, stosować odpowiednią odzież itd.)
- powinien wykonywać okresowe badania lekarskie.

Obowiązki wynikające z prawa pracy:

- pracownik powinien współdziałać w kreowaniu pozytywnego wizerunku firmy.

- nie powinien przekazywać na zewnątrz informacji o zakładzie, produkcji i pracownikach ani prowadzić działań określanych jako konkurencja wobec pracodawcy.

Wybrane prawa pracownika

- prawo do poszanowania godności
- równouprawnienie pod względem płci, wieku, rasy, narodowości, przekonań politycznych, religijnych, przynależności do związków zawodowych, a także równouprawnienie pracowników niepełnosprawnych,
- prawo do terminowego wypłacania wynagrodzenia,
- prawo do wypoczynku oraz co najmniej 15- minutowej przerwy w pracy,
- prawo do płatnego urlopu
- bezpieczne warunki pracy
- prawo do świadczeń socjalnych
- prawo do ubezpieczeń

Prawa i obowiązki pracodawcy

Pracodawca ma pełną swobodę w doborze pracowników. Ograniczenia występują dopiero przy warunkach zatrudnienia i warunkach pracy. To, co jest prawem pracownika, jest obowiązkiem pracodawcy, a to, co jest obowiązkiem pracownika, jest prawem pracodawcy. Czytając kodeks pracy, należy zwrócić uwagę na to, do czego jesteśmy zobowiązani jako pracodawcy. Jest to m.in.:

- zapoznanie pracowników z ich obowiązkami oraz sposobem wykonywania pracy,
- organizowanie pracy z uwzględnieniem kwalifikacji pracowników i przepisów BHP oraz w sposób zapewniający zmniejszenie jej uciążliwości,
- terminowe wypłacanie wynagrodzeń,
- informowanie pracowników o możliwości zatrudnienia w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy, a pracowników zatrudnionych na czas określony – o wolnych miejscach pracy,
- udostępnianie pracownikom tekstu przepisów dotyczących równego traktowania zatrudnieniu w formie pisemnej,
- stwarzanie warunków do ponoszenia kwalifikacji.

Kodeks pracy zobowiązuje pracodawcę do przeciwdziałania mobbingowi.

Mobbing to zjawisko nękania, zastraszania i szykanowania pracownika przez przełożonego, kolegów lub podwładnych, które trwa systematycznie i przez dłuższy czas. Może polegać na poniżaniu i ośmieszaniu pracownika, izolowaniu go lub wyeliminowaniu z zespołu współpracowników. Pracownik, który z powodu mobbingu ucierpiał na zdrowiu lub musiał zrezygnować z pracy, ma prawo do odszkodowania od Pracy.